

UCHWAŁA NR XV/124/15
RADY MIEJSKIEJ W ŁAPACH

z dnia 27 listopada 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta i Gminy Łapy
na 2016 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015r. poz. 1286), w związku z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r. poz. 124, z 2015r. poz. 28, poz. 875) Rada Miejska w Łapach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta i Gminy Łapy na 2016 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

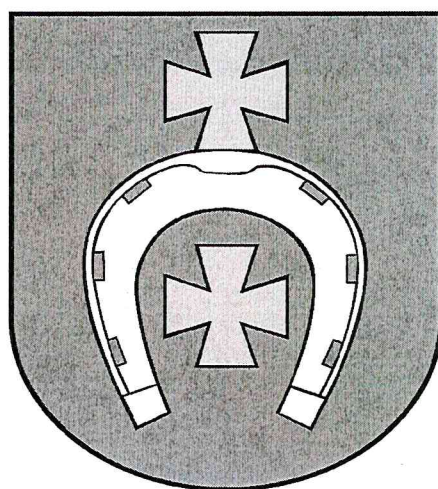
§ 2. Realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta i Gminy Łapy na 2016 rok powierza się Burmistrzowi Łap.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Sławomir Maciejewski
Sławomir Jan Maciejewski

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA
TERENIE MIASTA I GMINY ŁAPY NA
ROK 2016**

Łapy, listopad 2015 rok

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE	2
I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEZNIENÍ	5
II. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEZNIENÍ W MIEŚCIE I GMINIE ŁAPY	8
III. ANALIZA SWOT	23
IV. CELE, ZADANIA I DZIAŁANIA W ZAKRESIE PROGRAMU	26
V. KIERUNKI DZIAŁAŃ	36
VI. INTERESARIUSZE PROGRAMU	37
VII. REALIZATORZY PROGRAMU	37
VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	37
POSTANOWIENIA KOŃCOWE I WNISOKI	38

WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta i Gminy Łapy na rok 2016 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z **art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2012 r. poz. 1356 ze zm.)**. Ustawa określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa również źródła finansowania tych zadań. Reguluje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych, określając zasady kontroli obrotu tymi napojami. Reguluje także dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także formułuje przepisy karne dotyczących obrotu i reklamy alkoholu. Wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu, określa podstawy leczenia odwykowego oraz wskazuje kompetencje i zadania Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

„Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych. W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, bio-psycho-społeczną, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej” (Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Problemy wynikające z picia alkoholu oraz stosowania środków uzależniających stanowią obecnie jedną z ważniejszych kwestii społecznych. Zjawiska te mają bowiem istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia Polaków, zdolność do konkurencji na wymagającym rynku pracy, a także na relacje interpersonalne w środowisku rodzinnym. Według Światowej Organizacji Zdrowia, alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko niesie za sobą palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu. Szkody wynikające z jego nadużywania występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości. Nie można ich uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość. Picie alkoholu w dalszym ciągu postrzegane jest jako swoisty sposób na życie, na rozwiązywanie problemów. Należy stwierdzić, że alkohol we wszystkich jego postaciach jest łatwo dostępny i nie ma problemu z jego nabyciem. Istotny jest również fakt nasilania się zjawiska systematycznego picia oraz

zwiększenia picia wśród młodzieży, jak również ścisły związek między wczesną inicjacją alkoholową a spożywaniem dużych ilości alkoholu, zażywania narkotyków i przestępczością. Problem uzależnienia od alkoholu jest znaczący zarówno w skali kraju, jak również w wymiarze lokalnym i regionalnym. Dlatego też, obowiązek podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie innych substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Alkoholizm i narkomania w dzisiejszych czasach, stały się trudnymi problemami społecznymi, które stanowią obecnie duże wyzwanie cywilizacyjne, o szerokim zasięgu. W celu zapobiegania patologiom społecznym oraz zmniejszenia rozmiarów zjawisk już występujących, Miasto i Gmina Łapy prowadzi szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, jakie już występują. Adresatem programu jest szerokie grono odbiorców, a w tym m. in. osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, instytucje kultury, pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Łapy, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Podstawą prawną podejmowanych działań w zakresie działań profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest **Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi**, w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii – **Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. O przeciwdziałaniu narkomanii**, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – **Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie**.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z **art. 4a Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.** z późniejszymi zmianami. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na

rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych, programach opiekuńczo – wychowawczych socjoterapeutycznych,

- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy oraz występowanie przed sadem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego w centrach integracji społecznej poprzez pomoc finansowa.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii zapisane w **Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii** (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.) oraz działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zgodnie z **Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.) .Należą do nich :

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków; udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii
- pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej i szkoleniowe w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- pomoc społeczna osobom i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Do zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy w szczególności :

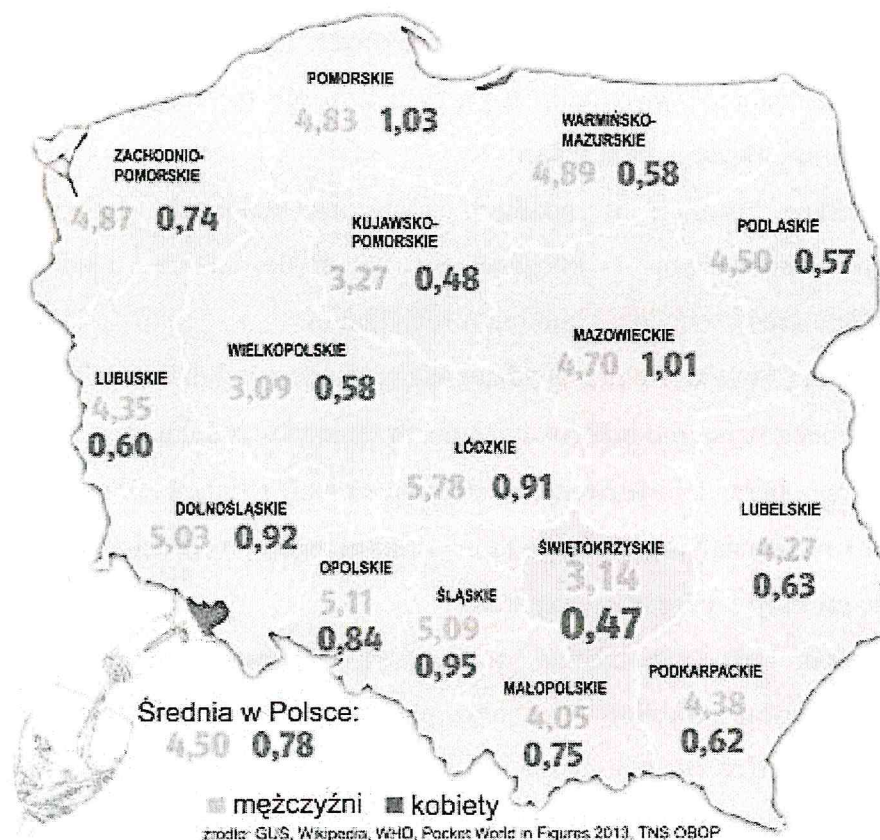
- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie ;
- prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Realizacja w/w zadań jest prowadzona w postaci **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie Miasta i Gminy Łapy, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską w Łapach. Gminny Program stanowi element realizowanych przez samorząd lokalny celów polityki społecznej ujętych w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łapy na lata 2014-2021.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

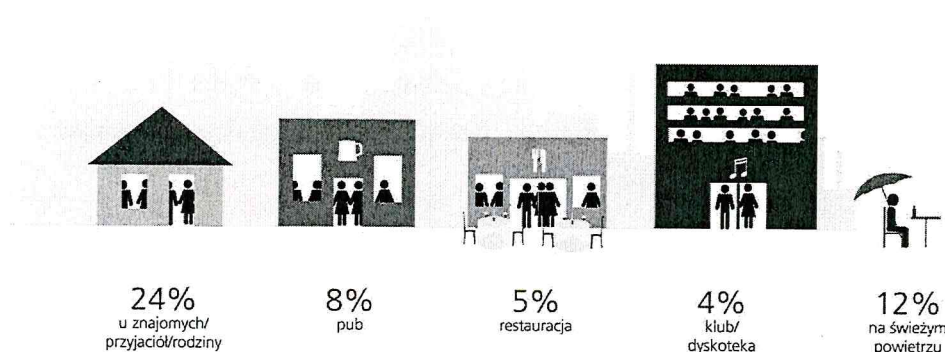
Problem uzależnienia od alkoholu – mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji jego nadużywania oraz dostępności do świadczeń terapeutycznych związanych z leczeniem uzależnień – stale utrzymuje się na wysokim poziomie. Problem ten jest znaczący zarówno w skali lokalnej, regionalnej, jak również całego kraju. Posługując się wskaźnikami europejskimi oraz wynikami polskich badań społecznych, liczbę osób uzależnionych od alkoholu w Polsce można oszacować na około 700-900 tys., zaś osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie na ok. 4 mln. Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą biopsychospołeczną. Niezależnie od skali, a także jakości podejmowanych działań, problem alkoholowy był, jest i będzie przyczyną wielu negatywnych zjawisk zachodzących w różnych obszarach życia społecznego, ekonomicznego, ale przede wszystkim będzie zawsze wielką tragedią zarówno każdej osoby uzależnionej, jak i jej współuzależnionej rodziny. Piętno, jakie problem ten wywiera na dzieciach i ich dalszym życiu, jest bardzo silne. Kluczową rolę w polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych odgrywają samorządy gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych.

Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego, z roku na rok w Polsce pije się mniej alkoholu. Obecnie Polacy wypijają go prawie dwa razy mniej niż 30 lat temu. Na tle Europy plasujemy się pośrodku stawki. Według WHO, czyli Światowej Organizacji Zdrowia, najwięcej alkoholu piją w Europie Estończycy, Finowie i Niemcy - odpowiednio 118,8 i 99,5 litra na mieszkańca. Polak wypija rocznie średnio na rok 4,5 litra alkoholu, Polka ponad 5 razy mniej, czyli 0,78 litra. Mężczyznę kosztuje to średnio, licząc po 20 złotych za pół litra wódki, 180 złotych, a kobietę niecałe 15 złotych rocznie. Są jednak regiony, których mieszkańcy, zarówno mężczyźni, jak i kobiety piją dużo więcej. Województwo Podlaskie plasuje się poniżej średniej krajowej co jest bardzo zadowalające.

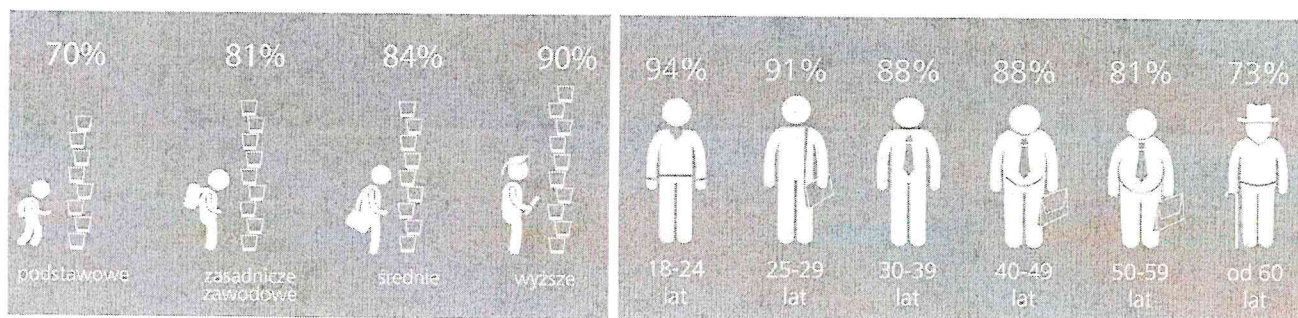
Jak wynika z informacji podawanych przez PARPA w Polsce, w ciągu ostatnich dwudziestu lat, przeprowadzono wiele lokalnych i regionalnych badań ankietowych wśród młodzieży szkolnej na temat używania różnych substancji psychoaktywnych. Zrealizowano również kilka badań na próbach ogólnopolskich. Badania te, z nielicznymi wyjątkami, prowadzone były przez różne zespoły badawcze, przy użyciu nieporównywalnych kwestionariuszy, na różnie zdefiniowanych populacjach, przy odmiennych sposobach doboru próby. Nie pozwalają one zatem, w przeważającej większości, na śledzenie trendów w rozwoju zjawiska, czy jego terytorialnego zróżnicowania. Jak pokazują wyniki badań ogólnopolskich picie alkoholu przez młodzież staje się powoli statystyczną normą. Wszystkie te napawające niepokojem zjawiska podlegają nierównej dystrybucji na terenie kraju. Generalnie bardziej rozpowszechnione są w wielkich miastach, mniej powszechne w małych miejscowościach. Na zróżnicowania związane ze stopniem urbanizacji nakładają się zróżnicowania regionalne. Zarówno ogólna strategia zapobiegawcza, jak konkretne działania profilaktyczne podejmowane zarówno w skali kraju, jak i na poziomie regionalnym i lokalnym wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska, stąd potrzeba podejmowania także badań w skali lokalnej i regionalnej.

Z przeprowadzonych badań przez GUS wynika iż, zazwyczaj Polacy spożywają alkohol we własnym domu (do takiej konsumpcji przyznaje się 69% mężczyzn i 62% kobiet), a jeśli nie w domu to:

TNS październik 2013

Odsetek osób spożywających alkohol (POLSKA 2012) ze względu na wykształcenie i wiek:

* TNS październik 2013

Powyższe dane ukazują , że wśród osób lepiej wykształconych więcej jest pijących niż wśród osób z wykształceniem średnim czy zasadniczym zawodowym. Z wiekiem pojawia się coraz więcej abstynentów, w grupie wiekowej do 25. roku życia stanowią oni ledwie 6%,natomiast wśród trzydziestolatków 12%, a wśród osób po 60 roku życia już 27%.

Według danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych kształtują się następująco:

<i>Różne kategorie problemów alkoholowych</i>	<i>Populacje osób</i>	<i>W Polsce</i>	<i>W mieście 350 tys. mieszkańców</i>
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	około 2 % populacji	około 800 000	około 7 000
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	około 4 % populacji	około 1 500 000	około 14 000
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholowych	około 4 % populacji	około 1 500 000	około 14 000
Osoby pijące szkodliwie	5 -7 % populacji	około 2 000 000 – 2 500 000	około 17 500 – 24 500
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	około 2 000 000 osób dorosłych i dzieci	około 20 000 osób dorosłych i dzieci

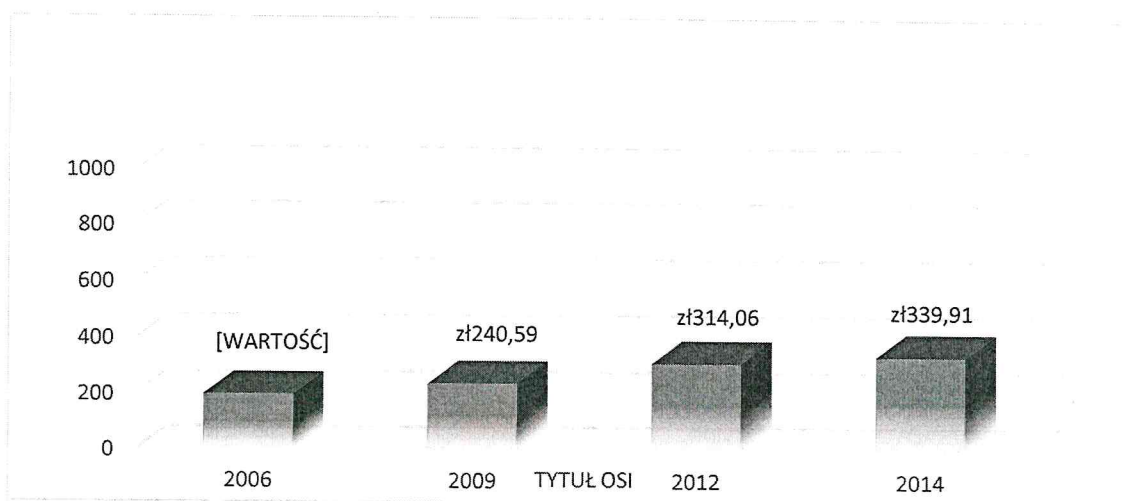
Przekładając to na społeczność miasta i gminy Łapy - 22040 mieszkańców wynika iż 440 to statystycznie uzależnieni od alkoholu a 1102-1542 to osoby pijące szkodliwie.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W MIEŚCIE I GMINIE ŁAPY

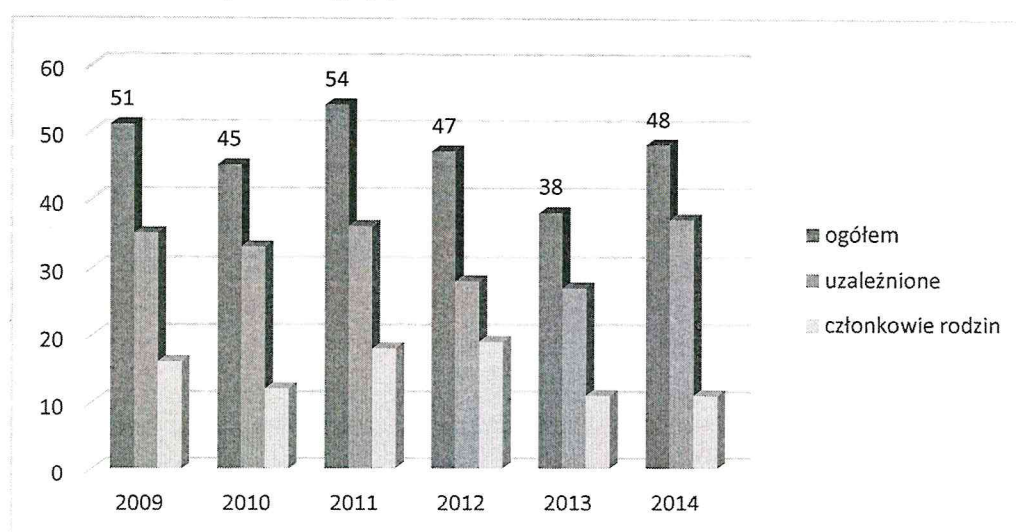
Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś bezsprzecznie jeden z poważniejszych problemów w naszym społeczeństwie. Szerzące się zjawisko alkoholizmu dotyka wielu mieszkańców kraju i nie respektuje płci, wieku ani statusu intelektualnego. Jego rozmiary i niszczyielskie działanie dają się obserwować wśród klientów pomocy społecznej. Gmina i miasto Łapy niestety nie jest wolna od problemu alkoholizmu. Zadaniem Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej w Łapach jest udzielanie takiego wsparcia osobom i rodzinom, które umożliwi im samodzielną egzystencję, da szansę zaspokojenia podstawowych potrzeb, zapewni skuteczną realizację ról społecznych i stworzy możliwości rozwoju. . Z 2638 beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach w 2015 roku do 03.11.2015- 29 osób (liczba osób w rodzinach) z rodzin ubiegających się o pomoc swą trudną sytuację życiową tłumaczyło problemem alkoholowym.

Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin				
		2006	2009	2012	2014	2015 (do 3.XI)
1.	Ubóstwo	600	507	619	1127	1051
2.	Sieroctwo	3	6	3	1	1
3.	Bezdomność	11	21	16	25	17
4.	Ochrona macierzyństwa	73	262	231	103	58
5.	Bezrobocie	784	925	1048	1135	949
6.	Niepełnosprawność	228	284	210	249	218
7.	Długotrwała choroba	374	622	448	372	214
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym :					
	- rodziny niepełne	171	218	196	183	144
	- rodziny wielodzietne	128	165	155	145	94
		53	44	31	38	50
9.	Alkoholizm	14	32	37	33	17
10.	Powrót z zakładu karnego	13	26	17	12	6

Wielkość środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w gminie Łapy systematycznie wzrasta. W 2006 r. wynosiła 199.000 zł, w 2009 r. wynosiła 240.587 zł, a w 2012 wyniosła 314.059 zł. w 2014 wynosiła 339. 913 zł

Na przełomie lat 2009-2014 z danych Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ukazują ilościowe dane z wezwań na posiedzenia podzespołu ds. rozmów z uzależnionymi. Kształtowało się to następująco :

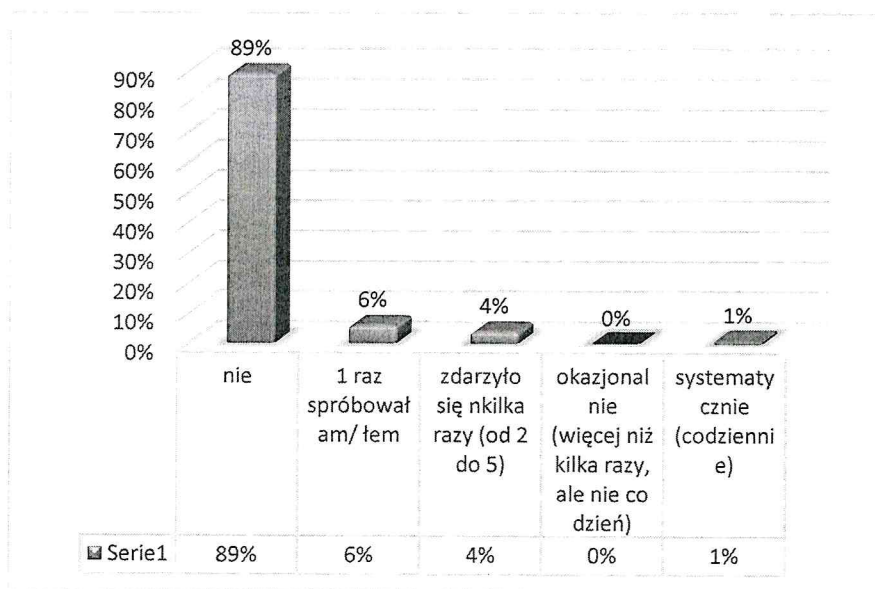
Aby eliminować niekorzystny wpływ alkoholizmu na społeczność gminy, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia. Ważną rolę odgrywają w tym procesie uchwalane corocznie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach przysługujących jej uprawnień działania.

W 2014/2015 roku w większości łapskich szkół prowadzone były diagnozy spożywania alkoholu i substancji odurzających na podstawie których, można określić rozmiary problemów wśród młodzieży.

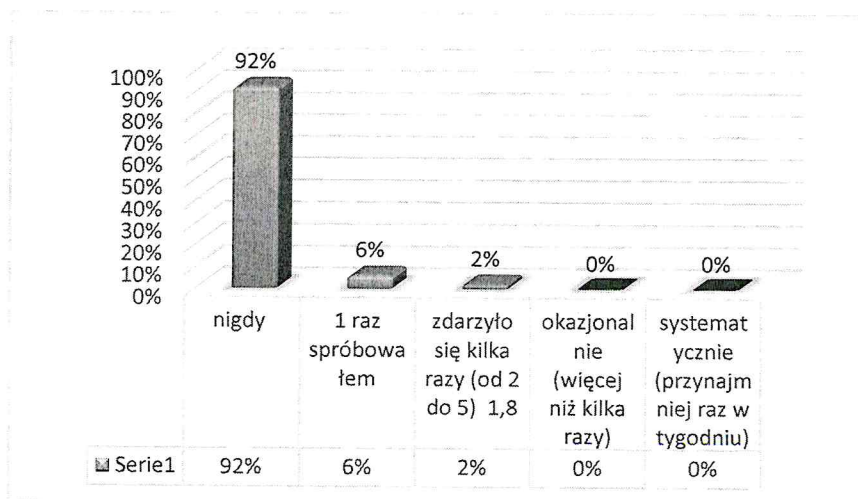
Wszelkie działania w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych (upowszechnianie sportu i rekreacji, programy profilaktyczne, itp.) są jedną z najskuteczniejszych form zapobiegania

negatywnym zjawiskom występującym w pyskowskich placówkach oświatowych. Szczególnie ważną rolę odgrywają programy profilaktyczne, które realizowane są przez wszystkie szkoły na terenie naszej Gminy i podlegają ciągłej ewaluacji, dzięki czemu na bieżąco uwzględniają istniejące w środowisku potrzeby. Zajęcia profilaktyczne na terenie szkół prowadzone są przez pedagogów szkolnych i psychologów i obejmują wybrane klasy. Ponadto prowadzone są zajęcia o charakterze wspierającym dla uczniów zagrożonych patologią i wykluczeniem społecznym w formie indywidualnej i grupowej w zależności od potrzeb.

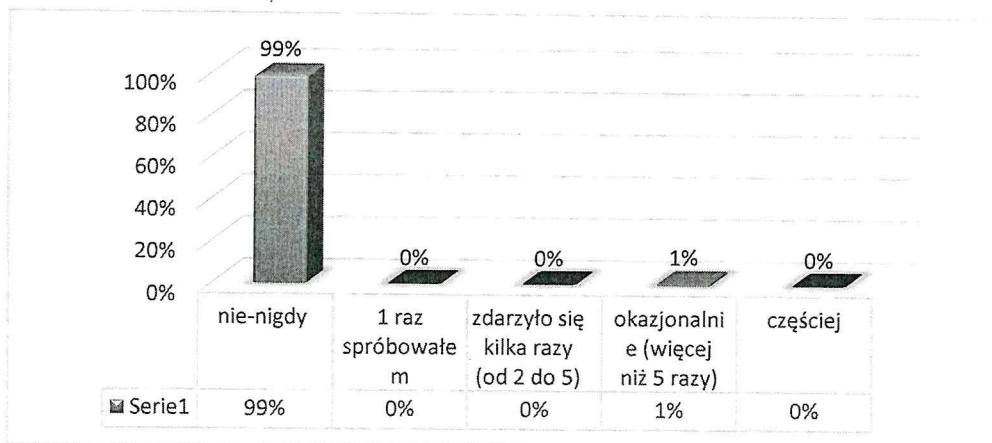
W szkole Podstawowej Nr1. zostały przeprowadzone badania problematyki używek -alkoholu, narkotyków ,papierosów. W Badaniach ankietowych brali udział uczniowie klas V-VI, w badaniu wzięło udział 111 uczniów, z czego 49% to chłopcy 51% to dziewczęta. Pytanie odnośnie palenia papierosów dało następujące wyniki :

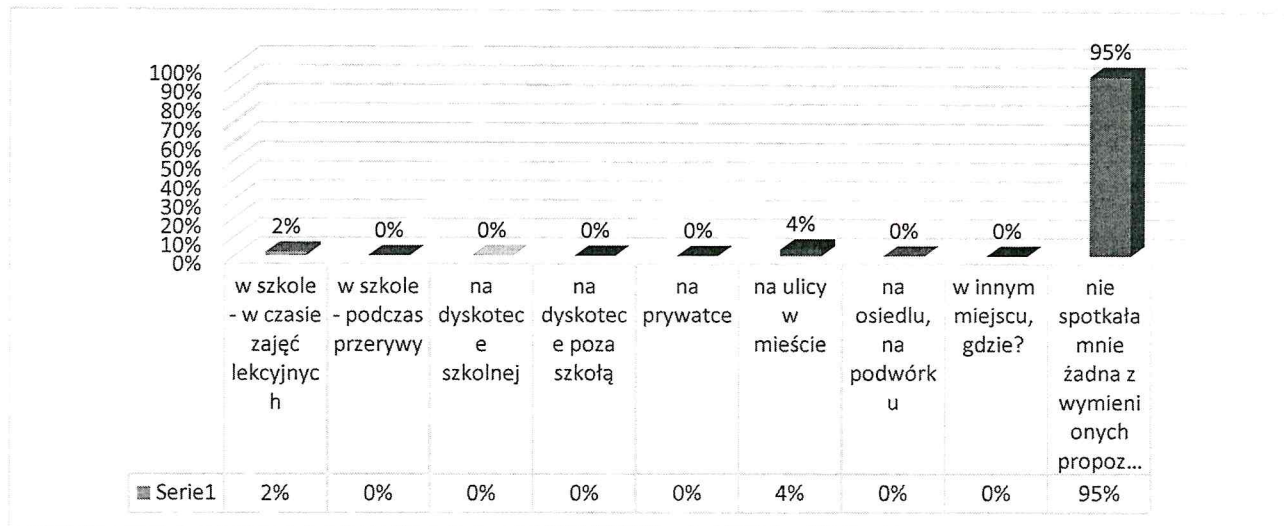
Ankieta dała również wyniki co do częstotliwości spożywania napojów alkoholowych przez uczniów:

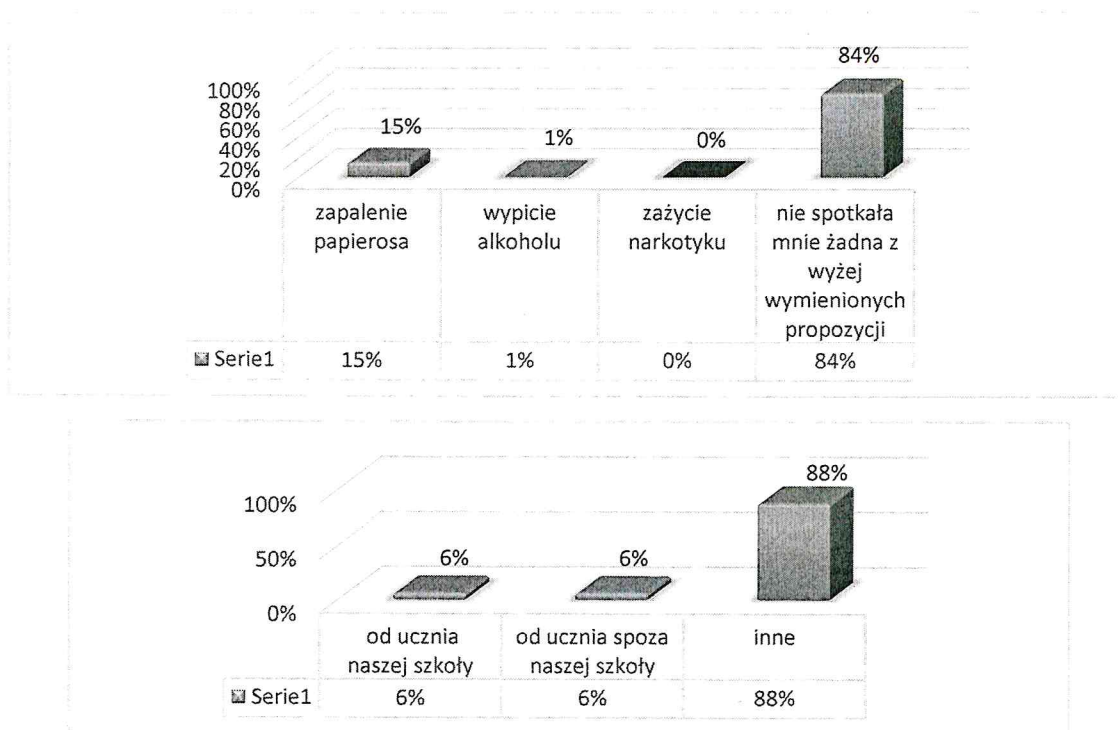
Wyniki badania pokazały również problem zażywania narkotyków :

Przeprowadzona ankieta ukazała problem dotyczący alkoholu, narkotyków i papierosów . Pokazała , iż „systematycznego palenia papierosów przyznaje się 1% ankietowanych a do kilkukrotnego zażywania narkotyków przyznało się 1% ankietowanych . Diagnozowanie pomogło w wyodrębnieniu miejsc gdzie młodzież może z łatwością zakupić narkotyki są to:

Powyższe dane pokazały nam iż nasza młodzież ma coraz łatwiejszy dostęp do używek. Ukazały również jakie propozycje dostali małoletni na terenie szkoły :

W większości łapskich szkół prowadzone są zajęcia o charakterze profilaktycznym, którego realizatorami byli: wychowawcy klas oraz pedagodzy szkolni, jak i pedagog z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Łapach. Odbywają się pedagogizacje rodziców. Projekcje filmów edukacyjnych, happeningi i dni sportu promujące zdrowy styl i życie wolne od nałogów. Powyższe wyniki przeprowadzanych ankiet wskazują potrzebę kontynuacji zajęć profilaktycznych na godzinach wychowawczych dotyczących problematyki używek: przyczyn oraz skutków ich stosowania.

W Szkole Podstawowej nr 2 przeprowadzano ankietę „Bezpieczeństwo w szkole” uczniów klas III i V wyniki ankiet ukazały, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie jak i znają zasady zachowania obowiązujące w szkole. Pedagodzy szkolni przypominają uczniom o bezpiecznym zachowaniu, reagują na niewłaściwe zachowania uczniów, w czasie dyżurów na przerwach kontrolują zatnie i toalety uczniów. W szkole przeprowadzane są także szkolenia dla rodziców na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich prowadzone przez funkcjonariusza policji. Ankietowano również nauczycieli i uczniów klas VI badaniem pt. „Zachowania ryzykowne”. Wnioskami płynącymi z ankiet jest fakt, iż nauczyciele nie spotkali się z zachowaniami ryzykownymi wśród uczniów. Ankietowani uczniowie stwierdzili, że nie mają kontaktu z papierosami, dopalaczami i alkoholem. Szkoła prowadzi lekcje wychowawcze poświęcone profilaktyce zachowań ryzykownych, rozmowy okazjonalne, zajęcia pozalekcyjne, organizuje szkolenia dla Rady Pedagogicznej dotyczące używek i objawów uzależnień.

Szkoła Podstawowa w Uhowie w roku 2015 przeprowadziła następujące działania:

- przeprowadzane są na lekcjach przyrody i godzinach wychowawczych pogadanki dotyczące profilaktyki problemów alkoholowych oraz narkomanii oraz spożywania substancji odurzających i palenia papierosów ;
- podczas ferii zimowych zorganizowano „Ferie na sportowo” podczas których uczniowie mogli spędzać czas wolny w aktywny i zdrowy sposób;
- zorganizowano Piknik Rodzinny integrujący naszą społeczność i pozwalający na miłe i rozwijające pozytywne stosunki międzyludzkie spędzanie wolnego czasu;
- organizowane są zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania i talenty dzieci;
- realizowany jest Szkolny Program Profilaktyki;
- organizowane są zajęcia świetlicowe;
- w szkole promuje się zdrowy tryb życia.

W ramach pracy profilaktyczno-wychowawczej w **Zespole Szkół Mechanicznych** w Łapach

realizowane były następujące działania:

- W szkole systematycznie przeprowadzane były zajęcia o charakterze profilaktycznym. Realizatorami byli wychowawcy klas.
- W starszych klasach realizowane był przez pedagoga szkolnego zajęcia „Marihuana prawdy i mity”
- W starszych klasach zrealizowano program profilaktyczny rekomendowany przez SANEPID „ARS czyli jak dbać o miłość”
- Realizowano przez pedagoga szkolnego zajęcia : „Uzależnienie, jak rozpoznać, jak zrozumieć”, „Uzależnienia-fazy, formy pomocy:., „Pułapki uzależnienia ich wpływ na zachowanie , zdrowie, realizowane cele życiowe”
- W klasach pierwszych i drugich odbywały się spotkania z przedstawicielem Komisariatu Policji w Łapach do spraw nieletnich na temat „ Bezpieczny młody człowiek- jak uniknąć zagrożeń?” ze szczególnym zwróceniem uwagi na konsekwencje stosowania czy posiadania środków psychoaktywnych .
- W dwóch klasach zrealizowane zostały warsztaty pt. „Jestem młody, piękny i wolny”
- Z uczniami przejawiającymi symptomy zażywania alkoholu , wychowawcy i pedagog prowadzili indywidualną pracę wychowawczą i profilaktyczną , o ewentualnych zagrożeniach informowano rodziców uczniów.

-Prowadzona była systematyczna współpraca z kuratorami sądowymi, asystentami rodziny z MOPSu i Komisariatem Policji w sytuacji rodzin z problemem alkoholowym lub uczniów dysfunkcyjnych w celu udzielenie pomocy , wsparcia, działań o charakterze terapeutycznym.

-Udzielano pomocy psychologicznej uczniom pochodzącym z rodzin, w których wy występują problemy alkoholowe.

- Rodzice uczniów zagrożonych uzależnieniem otrzymywali pisemną informację „ Symptomy zewnętrzne świadczące o zażyciu narkotyków” oraz materiał informacyjny „ Zagrożenia współczesnej młodzieży”

Gimnazjum Nr.1 w ramach pracy profilaktyczno- wychowawczej przeprowadzono badania ankietowe dotyczące poczucia bezpieczeństwa uczniów ze względu na różnego rodzaju zagrożenia. W badaniu wzięło 195 osób z klas I, II I III , Co stanowi 52% wszystkich uczniów. Ankieta ukazała , iż 87,2% badanych czuje się w szkole bezpiecznie. Uczniowie na okazywaną przemoc nie reagują przemocą : unikają konfrontacji ,

Wśród badanych nieliczni twierdzili , że zetknęli się w swoim życiu z propozycją zapalenia papierosa, 14% przyznało, że otrzymało propozycję wypicia alkoholu i 3,6% spróbowało środków odurzających. Ankietowani uczniowie mają świadomość jak zachować się w sytuacjach zagrożenia i wysoko oceniają swoją asertywność.

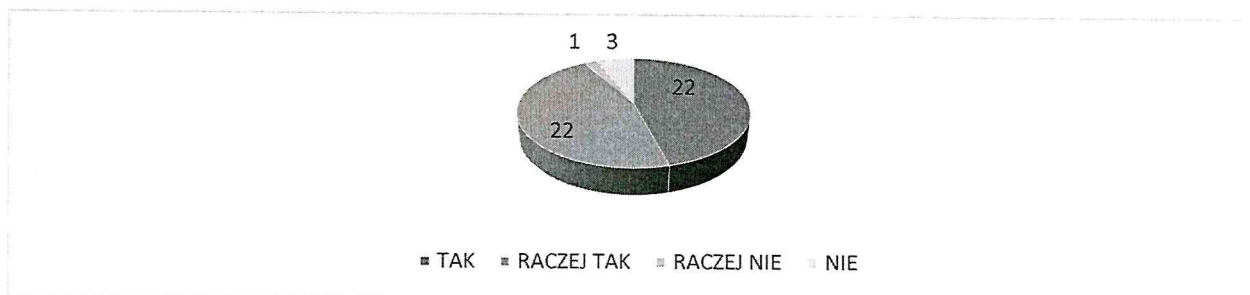
Ponadto w ramach pracy profilaktyczno--wychowawczej w szkole realizowane są rokrocznie następujące działania :

- Program profilaktyczno-edukacyjny „Nie bądź obojętny”
- Program profilaktyczny „Papierosom powiedz NIE”
- Przeciwalkoholowy program profilaktyczny „Szkoła dobrego wyboru”
- Zajęcia profilaktyczno-edukacyjne z wykorzystaniem wideoteki
- Prezentacje multimedialne na szkolnym telebimie
- Program „Trzymaj formę” promujący zdrowy styl życia.
- Wywiady profilaktyczne dla rodziców

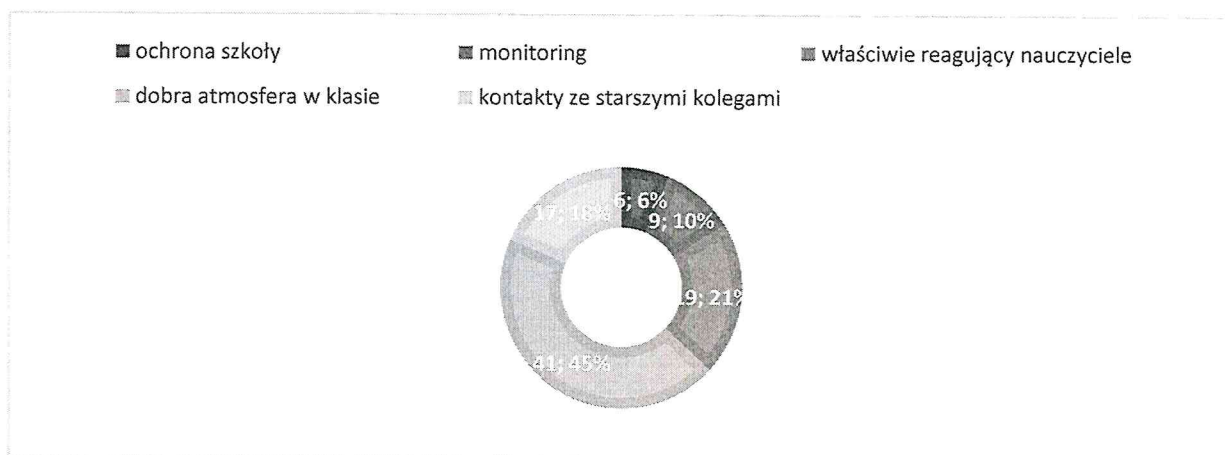
- Prewencyjne spotkania z asystentem policji ds. nieletnich
- Godziny wychowawcze poświęcone problemom współczesnych uzależnień

I Liceum Ogólnokształcące przeprowadziło ankiet wśród 48 uczniów klas I pt. "Zagrożenia „

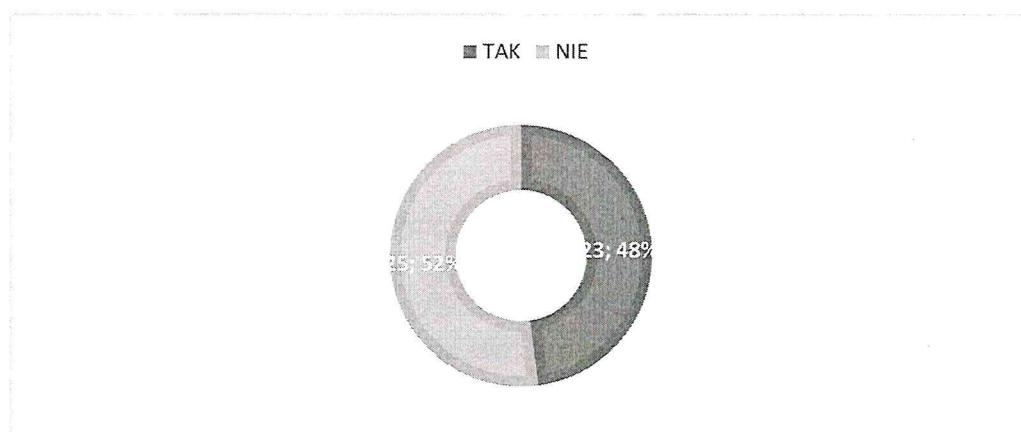
Na pytanie dotyczące czy atmosfera panująca w Twojej klasie, szkole jest życzliwa i przyjazna ankietowani dopowiadali :

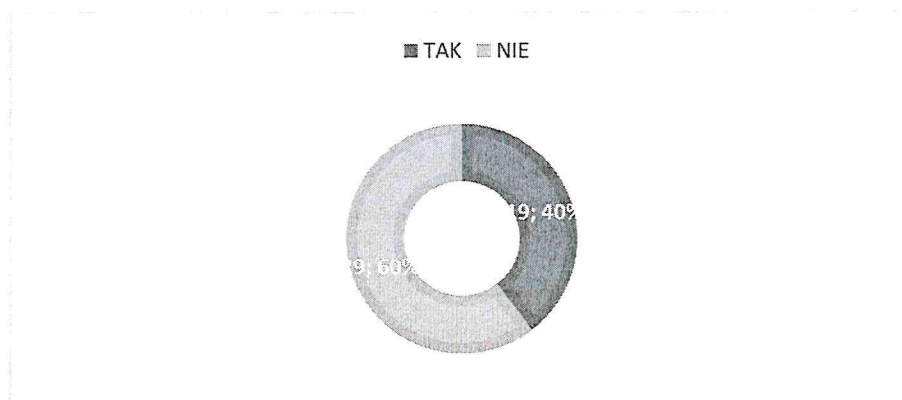
Zdaniem uczniów największy wpływ na poczucie bezpieczeństwa w szkole ma :

Ankieta ukazała czy uczniowie mają kontakt z alkoholem co ukazuje że aż 48 % ankietowanych miała kontakt

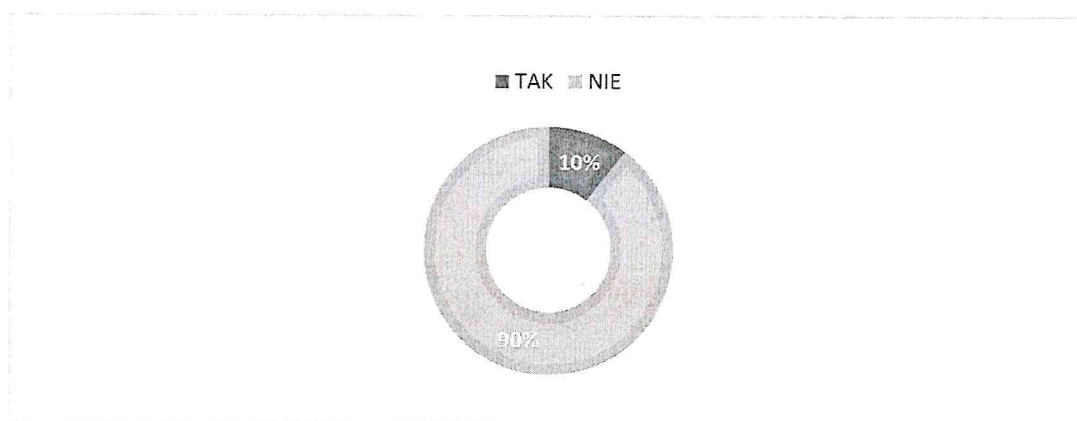
Badania pokazały że młodzież ma łatwy dostęp do kupowania alkoholu na pyt. Czy człowiek w Twoim wieku ma jakieś trudności z kupowaniem alkoholu w sklepie? :

Pocieszającym jest fakt, iż młodzież ma świadomość szkodliwości spożywania alkoholu. Na pytanie -Czy Twoim zdaniem picie piwa lub wina przez młodzież może prowadzić do uzależnienia? Uzyskano następujące wyniki :

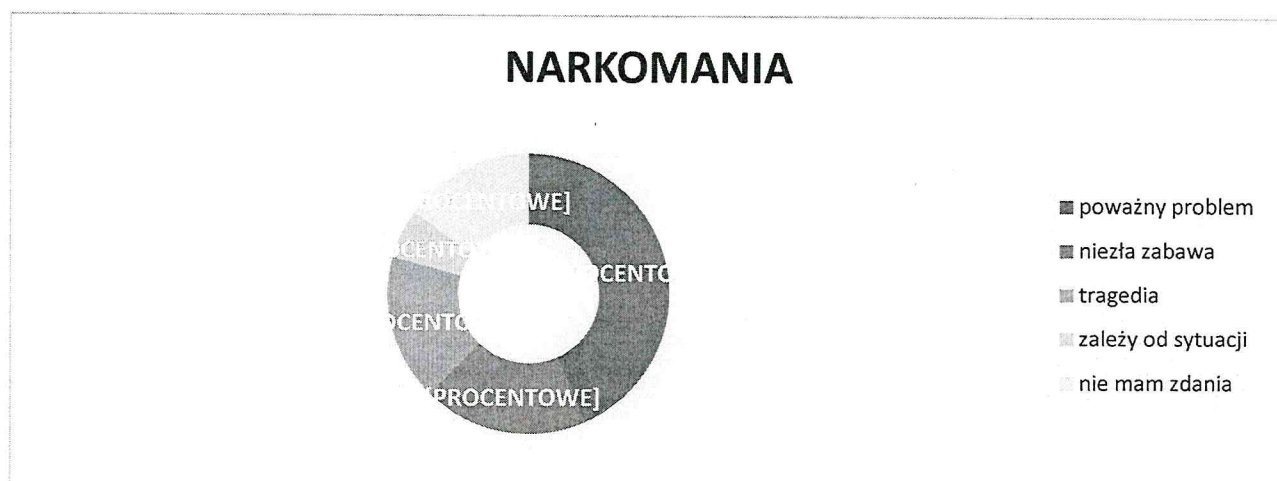
Palenie papierosów w szkole jest dość powszechnym zjawiskiem pali aż 10,5% ankietowanych uczniów

Zatrważającym jest wiek w jakim ankietowani sięgnęli po 1 papierosa :

45,5 % ankietowanych przyznała też że na terenie szkoły otrzymuje propozycję zapalenia papierosa. Ankieta dała obraz jak młodzież postrzega zjawisko uzależnienia od narkotyków- narkomanii :

Az 14,5 % ankietowanych zetknęło się z narkotykami. Jednak uczniowie uważają że w szkole nie ma problemu narkomanii.

Zespół Szkół w Łapach W szkole prowadzone były działania mające na celu diagnozę sytuacji szkolnej: sięgania uczniów po substancje psychoaktywne, przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, innych problemów- wychowawczych. W związku z tym prowadzono :

- obserwacje uczniów
- wywiady z nauczycielami, rodzicami, uczniami
- dopracowano procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych
- na bieżąco współpracowano z instytucjami wspierającymi szkołę (Komisariat Policji, Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną , Świetlica Socjoterapeutyczną ,Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej , Stowarzyszeniem przyjaciół Osse
- współpracowano z kuratorami sądowymi z Sądu Rejonowego - uczniowie mający nadzór kuratorski, bądź nadzór nad rodziną , uczniowie zagrożeni niedostosowaniem społecznym.

Odbływały się spotkania :

-Zespół Interdyscyplinarny w MOPS w składzie z: policjant ds. nieletnich, asystent rodziny, pedagog, kurator

-Zespołu Wychowawczego (pedagog i wychowawcy) omawianie sytuacji wychowawczych w szkole , sytuacji rodzinno-bytowej ucznia, analizowanie ucznia, analizowanie przypadków, kiedy było podejrzenie lub widziano ucznia np. palącego papierosy, pijącego alkohol

Szkoła realizuje w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych :

- Co roku organizowane są warsztaty z policjantem ds. nieletnich dla uczniów klas I-III gimnazjum - prelekcje o odpowiedzialności prawnej.

- Realizowanie działań w ramach projektu Ministra Edukacji Narodowej „Bezpieczna i przyjazna szkoła”

-Organizowanie konkursu na plakat „Wolni od dymu” w akcji „Wolni od nałogów”

-Cykliczne spotkania z policja w ramach działań „ Bezpieczna droga do szkoły, „Bezpieczne wakacje”

-Szkoła bierze także udział w projekcie „Trzymaj Formę”

Z danych **Komisariatu Policji w Łapach** na rok 2015 do dnia 7.10.2015 wynika: Liczba przeprowadzonych interwencji domowych – 138

- w tym dotyczące przemocy domowej – 107

- w tym z udziałem osób nietrzeźwych -66

- –Liczba interwencji z użyciem Niebieskiej Karty -107

- Liczba ofiar przemocy domowej ogółem – 128

- w tym: Kobiety – 95

Mężczyźni – 15

Dzieci – 18

Liczba sprawców przemocy domowej ogółem – 108

- w tym: Kobiety – 13

Mężczyźni – 95

Dzieci – 0

Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu – 66

- w tym doprowadzonych do Izby Wytrzeźwień – 29

Liczba zatrzymanych kierowców w stanie nietrzeźwym – 78

Odnotowano 1 przypadek nielegalnego handlu alkoholem.

Dane z **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w Łapach kształtują się następująco:

w 2015 roku (do 6.10.2015) wezwanych zostało:

-46 osób nadużywających alkoholu i 18 członków rodzin

Decyzja Komisji :

-15 osób skierowano na terapię do Poradni Terapii Uzależnień w Białymstoku

-6 osób wyraziło zgodę na podjęcie leczenia w warunkach stacjonarnych

-wysłano 1 wniosek do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego

-11 osób zobowiązało się do uczestnictwa w mitingach AA

- z 13 osobami przeprowadzano rozmowy edukacyjno-ostrzegawcze

W obszarze działań zapobiegawczych, naprawczych i pomocowych w Łapach działają instytucje i organizacje, które osobom uzależnionym i ich rodzinom udzielają różnych form pomocy na różnych szczeblach.

Są to następujące podmioty:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łapach.

Do głównych zadań realizowanych przez Komisję należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a w szczególności.:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:
 - dostarczanie informacji o prowadzeniu profesjonalnej terapii,
 - motywowanie i kierowanie do leczenia,
 - kierowanie na leczenie odwykowe i zajęcia terapeutyczne, itp.
2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
 - zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:
 - przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu z jednoczesnym występowaniem przesłanek powodujących rozkład życia rodzinnego,
 - wzywanie na rozmowę osób, co do których wpłynęło zgłoszenie i pouczenie o konieczności zaprzestania ww. działań,
 - kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,
 - niesienie pomocy członkom rodzin z problemem alkoholowym,

- Kontrola sytuacji dzieci wychowujących się w rodzinach z problemami alkoholowymi .
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży:
- pomoc w zaopatrzeniu w materiały edukacyjne i informacyjne dotyczące problematyki uzależnień,
 - wspieranie, organizowanie i prowadzenie działań trzeźwościowych,
 - współorganizowanie, konsultowanie zajęć profilaktycznych, pomoc przy tworzeniu programów profilaktycznych.
4. Nadzór nad ograniczeniem dostępności alkoholu między innymi poprzez organizację szkoleń instytucji, organizacji i osób fizycznych z zakresu ustawy o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Ustalanie zasad wydawania i cofania zezwoleń oraz prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
1. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych:
- przyjmowanie wniosków o środki finansowe,
 - opracowywanie preliminarza wydatków z Gminnego Funduszu Alkoholowego,
 - podział i zlecanie zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - dążenie do stworzenia zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej - współpraca z przedstawicielami władz samorządowych, instytucji i organizacji na terenie

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach

Działania ośrodka koncentrują się na udzielaniu klientom pomocy, w postaci pieniężnej, rzeczowej (odzież, opał, żywność) oraz poradnictwa z zakresu spraw społecznych. Do zadań MOPS należy również nadzór nad realizacją programów profilaktycznych związanych z tematyką uzależnień, a także ich dofinansowywanie w miarę możliwości własnych oraz w wyniku pozyskania środków finansowych pochodzących z zewnątrz.

3. Świetlica socjoterapeutyczna jest placówką wsparcia dziennego działającą przy MOPS, mieści się w Łapach przy ul. Głównej 50. Realizuje swoje zadania poprzez prowadzenie działalności: socjoterapeutycznej, wychowawczej i profilaktycznej. Otacza swoją opieką dzieci z rodzin potrzebujących pomocy psychologicznej, borykających się z trudnościami wieku rozwojowego, zaburzeniami zachowania i trudnościami emocjonalnymi. Do Świetlicy uczęszczają dzieci w wieku od 6 do 16 lat.

Celem Świetlicy jest:

- pomoc dzieciom w stworzeniu bezpiecznego środowiska,
- zwiększenie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach w domu i poza domem,

- podnoszenie poczucia własnej wartości przez wzmacnianie mocnych stron dziecka,
- uczenie akceptowania i swobodnego wyrażania uczuć,
- uczenie planowania i organizowania codziennych zajęć stosownie do wieku dziecka,
- zaproponowanie sensownych sposobów spędzania czasu wolnego,
- uczenie poszanowania tradycji, ciągłości kulturowej,
- umożliwienie poznania mechanizmów choroby alkoholowej i jej wpływu na życie rodzinne,
- wdrażanie do samodzielności.

Placówka współpracuje z instytucjami tj.: Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły, PCPR, inne, które mogą pomóc rodzinie w rozwiązywaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych. Niezwykle istotna jest tu współpraca z wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi i nauczycielami uczącymi dzieci. Współpraca ta polegająca na wymianie informacji konieczna jest do prawidłowej pomocy i kontroli postępów dzieci.

W 2012 roku została utworzona filia Świetlicy Socjoterapeutycznej przy Zespole Szkół w Łapach w związku z licznymi problemami występującymi na tym obszarze.

4. Łapskie Stowarzyszenie Klubów Abstynenta Klub Abstynenta Przyszłość Klub oferuje swoim członkom, a także ich rodzinom pomoc w zwalczaniu nałogu i pojawiających się w związku z tym problemach rodzinnych. Umożliwia także wymianę doświadczeń, stanowiąc tym samym grupę wsparcia dla swoich członków. Jej głównymi celami jest kształtowanie u swoich członków trwałych dążeń do całkowitego powstrzymania się od picia wszelkich napojów alkoholowych, zażywania tabletek psychotropowych i innych środków odurzających, propagowanie trzeźwego stylu życia oraz zmianę obyczajów w kierunku usuwania z życia rodziny i jednostki napojów alkoholowych i innych środków odurzających jako stałych składników zwykłych wydarzeń i różnych uroczystości, nawiązywanie ścisłej współpracy z placówkami leczenia odwykowego, zakładami pracy, a także z instytucjami i organizacjami zainteresowanymi działaniami podejmowanymi w celu zapobiegania alkoholizmowi i łagodzeniu jego skutków.

5. Komisariat Policji w Łapach w celu skoordynowania przedsięwzięć dotyczących przemocy w rodzinie, gdzie niejednokrotnie dochodzi do nadużywania alkoholu przez członków rodziny, powołał zespół, do którego zadań należy m. in.: systematyczne odwiedzanie rodzin dotkniętych wykluczeniem społecznym, rozszerzenie współpracy z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łapach i z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łapach, kontrola punktów sprzedaży alkoholu, zaciśnięcie współpracy z pedagogami szkolnymi, kuratorami w celu systematycznego przepływu informacji o rodzinach, gdzie dochodzi do przemocy i w których są

dzieci w wieku szkolnym, prowadzenie spotkań przez asystenta d/s nieletnich i dzielnicowego z młodzieżą szkolną celem informowania o istniejącym problemie i sposobie postępowania, zaciśnięcie współpracy z pedagogami szkolnymi, kuratorami i innymi instytucjami zajmującymi się problematyką przemocy w rodzinie. Wobec łamania zasad prawa przez osoby spożywające lub nadużywające alkohol prowadzone są ciągłe wzmożone działania mające na celu ograniczenie negatywnych zjawisk, jakimi jest handel napojami alkoholowymi pomimo braku koncesji oraz zatrzymania nietrzeźwych kierowców. W zależności od stopnia szkodliwości społecznej interwencje te kończą się pouczeniami, grzywną w postaci mandatów karnych lub skierowanymi wnioskami o ukaranie do Sądu Rejonowego w Białymstoku.

6. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - działa on na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Burmistrzem Gminy Łapy, a podmiotami, których przedstawiciele zostaną powołani w skład zespołu. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego realizowane są przede wszystkim poprzez:

- ocenę sytuacji problemowej osoby indywidualnej, rodziny lub środowiska oraz wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miał na celu przywrócenie integralności rodziny bądź środowiska, a także możliwości realizowania ich funkcji;
- podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie;
 - monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy;
 - inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- monitoring, superrewizję i ewaluację procesów wdrażania przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej procedur wypracowanych przez Zespół;
- realizowanie działań promocyjno – informacyjnych wśród mieszkańców gminy Łapy na temat problemu przemocy oraz tworzenie lokalnych programów i kampanii profilaktycznych;
- inicjowanie badań, diagnoz środowiskowych oraz analiza danych, które dotyczą prac Zespołu i stanowią dla niego źródło informacji.

7. Placówki oświatowo – wychowawcze, Poprzez programy edukacyjne kształtujące postawy i umiejętności ważne dla zdrowego i trzeźwego życia prowadzone są profilaktyczne oddziaływania wobec dzieci i młodzieży. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktyczno - wychowawczych, a także finansowanie prelekcji nt. uzależnień, przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej przedstawień teatralnych dla dzieci i młodzieży odpowiadającym standardom wyznaczonym przez technologie.

Profilaktykę pierwszorzędową – adresowaną do ogółu dzieci i młodzieży, mającą na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej czy narkotykowej

Profilaktyką drugorzędową – adresowaną do grup podwyższonego ryzyka, a więc do osób, które przeszły już inicjację i u których występują liczne lub poważne problemy (osobiste, rodzinne, szkolne) – świetlice szkolno - wychowawcze.

III. ANALIZA SWOT

W celu realizacji Programu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii ważna jest analiza możliwości Miasta i Gminy pod względem mocnych i słabych stron, okazji i zagrożeń, które będą mogły wpłynąć na efekt końcowy programu. Na podstawie powyżej zamieszczonych informacji – diagnozy możliwe jest wyeksponowanie najważniejszych obszarów problemowych i skonstruowanie analizy otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego głównych obszarów problemowych metodą SWOT

Analiza SWOT, jako i kolejne etapy niniejszego programu oparte są na kilku istotnych elementach:

- **Realizm** – dzisiejsze społeczeństwo jest świadome co do problemu alkoholizmu i narkomanii, panuje przekonanie iż, rozpowszechnienie alkoholu jak i substancji uzależniających i ich nadmierne używanie jest niepożądane. Problem ten jednak jest złożony i wymaga wielokierunkowych działań by sobie z nim poradzić. Poniższy program prezentuje wachlarz różnorodnych instrumentów jednak może tylko w nieznacznym stopniu zmieniać postawy społeczne wobec alkoholu, i narkotyków tym samym większy nacisk położono na działania korygujące szkody powstałe w wyniku alkoholizmu i narkomanii a nie na walce z samymi uzależnieniami.
- **Kontekst innych substancji** – dzisiejsza profilaktyka wspólnie traktuje i nie rozdziela problemu uzależnień od alkoholu i narkotyki. Mechanizm i motywy sięgania po środki psychoaktywne są bardzo zbliżone. Dlatego też w niniejszym programie w przypadku wielu działań nie jest możliwe rozdzielenie tych dwóch kontekstów uzależnienia od siebie, zwłaszcza, jeśli działania dotyczą dzieci i młodzieży.
- **Budowanie społecznej akceptacji** – ważne jest by uruchomić mechanizm rzetelnej informacji o programie, osiągnięciach i problemach w realizacji programu. Ukazać sposoby pokonywania

problemów i jego lokalnych uwarunkowaniach. Ważne jest także by włączać do realizacji jak największą ilość partnerów, prowadzić społeczny dialog zmierzający do akceptacji działań tego programu oraz konsultować to z profesjonalistami różnych dziedzin. Bo w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii ważne lokalne podejście do problemu.

Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- **SIŁY** – ukazują wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną
- **SŁABOŚCI**– ukazują wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną
- **SZANSE** – ukazują zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- **ZAGROŻENIA** – ukazują zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów

MOCNE STORNY	SŁABE STORNY
<ul style="list-style-type: none"> - Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników jednostek działających na rzecz dziecka, rodziny Działające Świetlice Socjoterapeutyczne -Atrakcyjne walory turystyczne i kulturowe miasta i okolicy Prowadzenie pracy socjalnej z rodziną Aktywne działanie organizacji pozarządowych -Systematyczne podnoszenie kwalifikacji przez kadrę pomocy społecznej Szeroki wybór zajęć pozalekcyjnych -Możliwość korzystania z wsparcia grup samopomocowych -Odpowiedzialność osobista i zaangażowanie, otwartość kadry specjalistycznej - Realizacje szkolnych programów profilaktycznych -Działający aktywnie Klubu Seniora dla osób w wieku poprodukcyjnym - Działający aktywnie Klubu Wolontariusza - Przygotowana merytorycznie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych -Możliwość szybkiego kontaktu na linii nauczyciel- rodzic - System stypendialny dla dzieci - Centrum Integracji Społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - Wysoki poziom bezrobocia - Słaba baza sportowa - Brak infrastruktury wewnątrz i na zewnątrz budynków administracyjnych dla osób niepełnosprawnych - Wyuczona bezradność i roszczeniowość postaw -Wzrastająca liczba osób eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi -Niechęć osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia -Niewystarczająca świadomość społeczności lokalnej na temat współczesnych zagrożeń związanych z uzależnieniem -Brak na terenie gminy placówek resocjalizacyjnych, placówek dla nieletnich oraz samotnych matek z dzieckiem -Niewystarczająca ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych i zajmujących się profilaktyką uzależnień -Niedostateczna liczba grup wsparcia, grup samopomocowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym -Mała świadomość społeczna „społeczność lokalna nie włącza się w działania samopomocowe -Niedostateczna baza rehabilitacyjna dla osób niepełnosprawnych - Brak ośrodka terapii uzależnień - Niedostateczne finansowanie zadań pomocy

<ul style="list-style-type: none"> - Zainteresowanie problemem ze strony szkół - Odpowiednie przygotowanie kadr w szkołach i instytucjach wspierających proces wychowawczy - Prawidłowe wykorzystywanie środków finansowych pochodzących m. in. z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych 	społecznej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Silny posiadających kompetencji – sprawnie działający samorząd -Możliwość uzyskiwania dotacji z funduszy unijnych -Możliwość pozyskiwania środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych -Wzrost zainteresowania zdrowym stylem życia -Stałe doskonalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej -Wysoki poziom współpracy pomiędzy rodziną a szkołą -Prowadzenie programów profilaktycznych na terenie szkół -Wzrost pracy wolontariuszy na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - Nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze wykluczenia społecznego - Istnienie systemu wsparcia dla osób i rodzin wymagających specjalistycznej pomocy - Rozwój podmiotów ekonomii społecznej na terenie gminy Łapy -Prowadzenie programów profilaktycznych na terenie szkół -Aktywna działalność Klubu Integracji Społecznej 	<p>Starzenie się społeczeństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> -Odptyw młodych wykształconych osób z miasta -Zanieczyszczenie środowiska naturalnego - Niewystarczające środki publiczne na pomoc dzieciom, młodzieży oraz rodzinie -Brak specjalistycznej i wysoko specjalistycznej opieki medycznej -Niespójność poziomu i kierunków kwalifikacji zawodowych z potrzebami lokalnego rynku pracy -Narastająca przestępczość przemoc i agresja dzieci i młodzieży, -Niewystarczające wywiązywanie się rodziców ze swych zadań opiekuńczych i wychowawczych, -Wzrastający poziom narkomanii, alkoholizmu i żebractwa - Występowanie na terenie miasta i gminy zagrożeń funkcjonowania rodziny: uzależnienia, rozpad więzi rodzinnych, przemoc w rodzinie, ubóstwo, marginalizacji i alienacji grup i osób - Niekontrolowany dostęp młodzieży do Internetu -Niska wiedza społeczeństwa na temat współczesnych zagrożeń - Obawa rodzin przed ujawnieniem problemu w środowisku - Zubożenie społeczeństwa

Wykonana analiza SWOT stała się podstawą do sformułowania wizji i misji Gminy i Miasta Łapy w zakresie problemu społecznego, jakim są uzależnienia oraz do sformułowania problemów i celów objętych realizacją Programu

IV. CELE I ZADANIE PROGRAMU

Głównym celem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta i Gminy Łapy na rok 2016 jest **ograniczenie skali występujących na terenie miasta i gminy uzależnień oraz ich negatywnych następstw, w szczególności przemocy w rodzinie**. W dążeniu do jego realizacji niezbędne jest sformułowanie szczegółowych celów :

W związku z realizacją **celu nr 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, dzieci i rodzin** przewiduje się następujące zadania:

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, dzieci i rodzin					
Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
1	Udzielanie wsparcia edukacyjnego, emocjonalnego, prawnego dla osób z problemem alkoholowym (pijącym szkodliwie)	Praca socjalna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	działania ciągłe	Liczba i rodzaj podjętych działań	– Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2	Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego	<p>-Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>- Wnioskowanie o leczenie przymusowe na podstawie zgromadzonej dokumentacji</p> <p>wywiadów środowiskowych, danych z Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, podań rodziny; finansowanie kosztów dojazdu na terapię.</p>	działania ciągłe	<p>Liczba konsultacji motywujących do podjęcia leczenia</p> <p>-Liczba wniosków</p>	<p>-Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>-Komisariat Policji w Łapach</p> <p>- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p>
3	Rozpowszechnianie inf. o formach pomocy świadczonych przez placówki różnego typu	<p>-Zamieszczenie informacji w lokalnej prasie</p> <p>-Systematyczne zamieszczanie informacji z dziedziny profilaktyki uzależnień, problemów alkoholowych i narkomanii na stronie internetowej Urzędu Miejskiego i MOPS w Łapach</p> <p>-Bieżące uaktualnianie katalogu placówek, organizacji i instytucji pomocowych na stronie</p>	działania ciągłe	<p>- artykuły</p> <p>-oferta informacyjna</p>	<p>- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>-Urząd Miejski w Łapach</p>

4	Zwiększenie liczby miejsc poradnictwa i wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin	<ul style="list-style-type: none"> -Organizacja grupy wsparcia i samopomocy -Kontynuacja systemu komunikacji, poradnictwa internetowego -Kontrola tzw. "niebieskich skrzynek" na terenie szkół -Wspieranie działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej przy MOPS w Łapach (pomoc psychologiczna, edukacyjna dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, pedagogizacja rodziców) -Podtrzymanie działalności Filii Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łapach (Osse) przy Zespole Szkół w Łapach -Koordynowanie działań dotyczących pomocy ofiarom przemocy, poprzez współpracę z Policją, MOPS, przedstawicielami ochrony zdrowia, szkołami, organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi i innymi realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej. 	działania ciągłe	<ul style="list-style-type: none"> -Liczba spotkań -Liczba porad -Liczba odbiorców -Ilość szkoleń -Liczba porad i interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej -Szkoły (Pedagodzy) -Komisariat Policji w Łapach
---	---	---	------------------	--	--

W związku z realizacją celu 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie przewiduje się następujące zadania:

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie					
Lp.	Zadania do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
1	Prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie wsparcia dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe	-praca socjalna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej; -wdrażanie procedury Niebieskie Karty przez Zespół Interdyscyplinarny	działania ciągłe	- Liczba i rodzaj podjętych działań	- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny
2	Udzielanie wsparcia psychologicznego i socjoterapeutycznego dzieciom z rodzin, gdzie występują problemy alkoholowe	--Wspieranie działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej przy MOPS w Łapach (pomoc psychologiczna, edukacyjna dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, pedagogizacja rodziców) - Podtrzymanie działalności Filii Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łapach (Osse) przy Zespole Szkół w Łapach	działania ciągłe	- Liczba i rodzaj podjętych działań	- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
3	Udzielanie pomocy prawnej zmierzającej do ochrony przed następstwami nadużywania alkoholu przez bliską osobę	-porady prawnika w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej - praca socjalna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	działania ciągłe	- Liczba konsultacji	- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W związku z realizacją celu 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w Świetlicach przewiduje się następujące zadania:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w Świetlicach					
p.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
1	Edukacja publiczna społeczności lokalnej	Prowadzenie działalności informacyjnej o miejscach i instytucjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom w kryzysie (ulotki, ogłoszenia w lokalnej prasie, na tablicach ogłoszeń, na stronie internetowej)	działania ciągłe	Liczba i rodzaj podjętych działań	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny
2	Edukacja dzieci i młodzieży	Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół zajęć edukacyjno-warsztatowych	działania ciągłe	Liczba szkół, klas objętych zajęciami. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe
3	Edukacja rodziców	Organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców	działania ciągłe	Liczba i rodzaj przeprowadzonych szkoleń.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny, Placówki oświatowe

4	Edukacja zawodowych grup	Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, pedagogów, sprzedawców napojów alkoholowych oraz osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych	działania ciągłe	Liczba osób z poszczególnych grup, które uczestniczyły w szkoleniach.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny , placówki oświatowe
5	Organizowanie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka	Wspieranie działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej przy MOPS w Łapach (pomoc psychologiczna, edukacyjna dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, pedagogizacja rodziców) Podtrzymanie działalności Filii Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łapach (Osse) przy Zespole Szkół w Łapach	działania ciągłe	Liczba i rodzaj świetlic prowadzących zajęcia pozalekcyjne. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
6	Tworzenie dodatkowych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież	Dofinansowanie wakacyjnych wypoczynków dla dzieci ze Świetlic Socjoterapeutycznych	działania ciągłe	Liczba i rodzaj dofinansowanych form spędzania czasu wolnego	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

7	Podniesienie kwalifikacji osób pracujących z osobami uzależnionymi ich rodzinami	<p>-Podniesienie kwalifikacji profilaktycznej z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii poprzez udział w kampaniach, projektach i krajowych i międzynarodowych.</p> <p>- Pozyskiwanie i przyswajanie informacji w książkach, czasopismach i publikacjach specjalistycznych</p> <p>- Udział w szkoleniach, kursach, konferencjach oraz innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób i specjalistów pracujących na rzecz lokalnego środowiska w zakresie pracy z osobami uzależnionymi i ich rodzinami.</p>	działania ciągłe	<ul style="list-style-type: none"> - Pozyskane kwalifikacje - Przyswojona wiedza - Liczba szkoleń 	-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej -Szkoly
---	---	---	------------------	--	---

W związku z realizacją celu nr 4. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy Łapy oraz zmniejszenie rozmiaru już istniejących przewiduje się następujące zadania:

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy Łapy oraz zmniejszenie rozmiaru już istniejących				
Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Wskaźnik i	Realizatorzy
1. Edukacja dzieci i młodzieży z zakresu problematyki uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> - Zorganizowanie letniego wyjazdu z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych - Promowanie działań profilaktycznych realizowanych w ramach programu za pośrednictwem różnych form przekazu, w tym także Internetu - Organizacja happeningów, dni sportu mających na celu promocje aktywnego i wolnego od nałogów życia - Realizację programów profilaktycznych, konkursów i turniejów o tematyce profilaktycznej w szkołach i placówkach wsparcia dziennego - Realizacja programów dla rodziców i warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowania dzieci bez przemocy - Wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań poprzez dofinansowanie wypoczynku w miejscu zamieszkania 	działania ciągłe	<p>Liczba dzieci Ilość artykułów</p> <p>Ilość imprez</p> <p>Ilość konkursów w</p> <p>Ilość programów w</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Dom Kultury w Łapach</p> <p>Szkoły</p> <p>Dom Kultury w Łapach</p> <p>Szkoły</p>

W związku z realizacją celu nr 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przez sądem w charakterze oskarżyciela publicznego przewiduje się następujące zadania:

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przez sądem w charakterze oskarżyciela publicznego				
L.p.	Sposób realizacji	Termin realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
1	Prowadzenie działań kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych	działania ciągłe	Liczba podjętych działań kontrolnych oraz skontrolowanych punktów sprzedaży. Liczba podjętych działań interwencyjnych	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2	Zorganizowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.	działania ciągłe	Ilość działań	
3	Lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa w zakresie zawartym w art.13 ¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;	działania ciągłe	Liczba podjętych działań kontrolnych	
4	Kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, lub niepełnoletnim jak również na kredyt lub pod zastaw;	działania ciągłe	Liczba podjętych działań kontrolnych	

W związku z realizacją celu nr 6. **Propagowanie zdrowego stylu życia i świadomych wyborów ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież** przewiduje się następujące zadania:

Propagowanie zdrowego stylu życia i świadomych wyborów ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież			
Zadania	Działania	Wskaźniki	Realizator
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży	Dofinansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do świetlicy	Ilość dzieci	-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Łapy -Szkoły -Urząd Miejski Łapy -Dom Kultury Łapy - Organizacje pozarządowe
	Organizacja imprez okolicznościowych tj. Wigilii, Andrzejk, Chojnika Noworoczna w Świetlicy Socjoterapeutycznej	Ilość imprez	
	Zwiększenie oferty zajęć pozalekcyjnych	Ilość zajęć	
	Organizacja półkolonii	Ilość uczestników	
	Rozwój wolontariatu	Ilość osób	
	Organizacja turniejów i olimpiad sportowych	Ilość turniejów	
	Podtrzymanie funkcjonowania Filii Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łapach (Osse) przy Zespole Szkół w Łapach	Ilość placówek	
	Kontynuacja organizacji pikniku prozdrowotnego	Ilość imprez	

V. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Program swym zasięgiem obejmuje wiele grup docelowych. Jest to ogół społeczeństwa ludności Miasta i Gminy Łapy zwracając szczególną uwagę na dzieci i młodzież, w tym dzieci z grup ryzyka. Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia. W związku z tym w profilaktyce tych zachowań zasadnym jest tworzenie programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki) oraz łączenie różnorodnych działań podejmowanych wobec tej populacji. Warto jednak podkreślić, że alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży, a piwo najczęściej spożywanym napojem alkoholowym. Przy planowaniu programów profilaktycznych należy, zatem zwracać uwagę, aby nie koncentrowały się one wyłącznie na osłabieniu czynników ryzyka, lecz również na wspieraniu głównych czynników chroniących (zwłaszcza kształtowaniu silnej więzi rodzinnej, rozwijaniu zainteresowania nauką szkolną, wzmacnianiu gotowości do respektowania norm i wartości, a także wspieraniu praktyk religijnych).

Działania programu – realizowane w oparciu o zasadę pomocniczości – adresowane są do osób fizycznych i prawnych, realizujących zadania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w społeczności lokalnej oraz wszystkich mieszkańców gminy i miasta Łapy. Program jest skierowany w szczególności do:

- osób uzależnionych i ich rodzin,
- dzieci i młodzieży, w tym m.in. z grup podwyższonego ryzyka, ze środowisk zagrożonych z powodu dysfunkcji lub sytuacji społeczno-psychologicznej, a także ich rodziców,
- grup samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin,
- osób zawodowo zajmujących się profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- ofiar i sprawców przemocy domowej.

Skuteczna profilaktyka powinna oddziaływać na wszystkie wyżej wymienione środowiska. Efektywne działania profilaktyczne są bardzo istotne dla zapobiegania patologiom społecznym oraz zmniejszania rozmiarów zjawisk już występujących. W ramach programu prowadzi się szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, które już występują. Problem alkoholizmu i profilaktyki powinien być podkreślany i rozwiązywany na szczeblu lokalnym i lokalnej społeczności głównie z tego względu, że takie działania przynoszą najczęściej wymierne skutki. Coraz więcej miejsca w edukacji powinna zajmować z jednej strony profilaktyka alkoholowa, z drugiej zaś pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom ze względu na: poszerzenie problematyki związanej z alkoholizmem o zagadnienie przemocy w rodzinie, choroby wywołane alkoholem, szkody powodowane przez pijącą młodzież, a także ogólne przyzwolenie społeczne na spożywanie alkoholu przez młodych ludzi. Europejski Plan działań wobec szkód spowodowanych konsumpcją alkoholu podkreśla wyraźnie, że podejmowanie możliwie jak największej liczby działań powinno odbywać się na szczeblu lokalnym. Wszelkie

działania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi mają nie tylko umocowanie ustawowe, ale przede wszystkim stanowią świadome działanie samorządu na rzecz dobra społeczności lokalnej.

VI. INTERESARIUSZE PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych swym zasięgiem obejmuje wiele grup docelowych. W części profilaktycznej jest to ogół społeczeństwa, ale przede wszystkim dzieci i młodzież, w tym młodzież z grup ryzyka. W części dotyczącej leczenia program adresowany jest do osób uzależnionych od alkoholu i substancji odurzających, a także do osób żyjących w otoczeniu uzależnionego. Jednak obok beneficjentów programu istnieją także jego przeciwnicy, do których z pewnością można zaliczyć, właścicieli pubów i klubów, właścicieli punktów sprzedaży alkoholu oraz samych uzależnionych.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za prawidłową realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie Miasta i Gminy Łapy na rok 2016 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach. Współrealizatorami Programu będą m. in: Urząd Miejski w Łapach, Dom Kultury w Łapach, Rada Miejska w Łapach, organizacje pozarządowe działające na terenie Miasta i Gminy Łapy, tym także kluby i stowarzyszenia sportowe, działające na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi, Komisariat Policji w Łapach, szkoły, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Łapach, Miejsko- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, parafie z terenu gminy Łapy, inni.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Głównym źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta i Gminy Łapy stanowią dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2015 zgodnie z art. 18² Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dodatkowo środki pozyskane z innych źródeł m. in. z dotacji celowych z budżetu państwa .

- Finansowane mogą być również z dotacji celowych, a także darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych, jak też środków pozyskanych z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych.

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie Miasta i Gminy Łapy realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy.

- Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie za każde potwierdzone przez Przewodniczącego uczestnictwo w posiedzeniu Komisji w wysokości: przewodniczący, zastępca i sekretarz Komisji – 5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego z poprzedniego kwartału ogłoszonego przez Prezesa GUS, pozostali członkowie komisji – 4% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego z poprzedniego kwartału ogłoszonego przez Prezesa GUS.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE I WNISOKI

Zakres działań może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczanych na ich realizację.

Powyższy program oparty jest na wiodącej i podmiotowej roli współpracujących ze sobą instytucji pomocy profesjonalnej i organizacji pozarządowych oraz dobieraniu specyficznych metod do rozwiązywania konkretnych problemów. Obejmuje swoim zasięgiem także problemy związane z ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Należy podkreślić, że w opisach działań realizowanych w ramach tego programu rzadko akcentowane jest pojęcie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, co może mylnie sugerować, że ten aspekt problemów alkoholowych jest niedostrzegany lub niedoceniany. Wydaje się że większość działań profilaktycznych, korekcyjnych i terapeutycznych związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych odgrywa istotną rolę także w rozwiązywaniu problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego. Istnieje wiele przykładów pokazujących, w jaki sposób skuteczna i profesjonalna terapia wspomagana samopomocową działalnością klubów abstynenckich i grup AA przyczynia się nie tylko do uratowania życia wielu ludziom, ale i wywołuje pozytywne zmiany związane z przezwyciężaniem bezrobocia i nędzy tych osób oraz ich rodzin. Niewątpliwie program nie wyczerpuje wszystkich działań, lecz ze względu na jego otwarty charakter można w każdej chwili uwzględniać celowe działania. W chwili obecnej, na podstawie analizy dostępnych danych uwzględniono te najpilniejsze i najważniejsze. W doborze takiego wachlarza działań najważniejszym kryterium wyboru były praktyczne możliwości realizacji działań. Rzeczywistość społeczna, dynamika zmian w mentalności społeczeństwa i zmiany właściwych ustaw i innych aktów prawnych zweryfikują, które założenia należy zmodyfikować i jak usprawnić realizację programu. Autorzy Programu mają jednak nadzieję, że oprócz wskazania konkretnych działań w ramach przyjętych celów Programu, wyzwoli on aktywność wielu grup, poprawi komunikację społeczną i podwyższy stopień współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych społecznych problemów. Akceptacja wspólnie przyjętych rozwiązań przedmiotowego Programu przyczynić się powinna do odpowiedzialności za wyniki, a także pozwolić na korektę projektów w trakcie ich realizacji. Jednak nadrzędnym celem, przy wprowadzaniu jakichkolwiek zmian i poprawek, musi być dobro mieszkańców naszego miasta i Gminy.

